

Przełom Wisły w Małopolsce

2015-04-28

Spotkanie informacyjne

Spotkanie informacyjne odbyło się 28 września 2014 r. w Puławach, w ramach pikniku rodzinnego *Port Natura*, na którym znajdowało się stoisko promocyjno - informacyjne Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska dla projektu *Poznaj swoją Naturę*.

Podczas spotkania zainteresowanym przedstawiona została idea projektu, jego główne założenia, rozdawano foldery informujące o różnorodnych możliwościach gospodarowaniu na obszarach naturowych. Zapraszano również na pierwsze spotkanie Naturowych Grup Roboczych na tym obszarze. Zainteresowani wypełniali ankiety nt. zagadnień z zakresu Natura 2000, wpisywali się na listy uczestników spotkania NGR.

I NGR

W Hotelu Bursztynowy w Józefowie nad Wisłą 16 października 2014 r odbyło się I spotkanie NGR. Podczas spotkania przedstawiono założenia i cele projektu, prezentując podstawowe uwarunkowania przyrodnicze obszaru Natura 2000. W trakcie spotkania omówiono osie konfliktów obecnych na danym terenie oraz zarysowano tematykę kolejnych spotkań. Poruszono takie problemy jak: programy przeciwpowodziowe, budowę regulacyjne, transport wodny w kontekście Natury 2000.

II NGR

W dniu 9 grudnia 2014 r., w Kazimierzu Dolnym, odbyło się II spotkanie NGR.

Część spotkania poświęcono na ponowne omówienie założeń i celów Projektu „Poznaj swoją naturę”, przez wzgląd na liczne uczestnictwo nowych członków NGR.

Poprowadzona została praca warsztatowa dotycząca tematu zarządzania zasobami wodnymi. Pracując w zespołach, uczestnicy dyskutowali o trudnościach i kwestiach konfliktowych, które pojawiają się w związku z zarządzaniem zasobami wodnymi.

III NGR

W dniu 8 stycznia 2015 w Hotelu Trzy Korony, w Puławach, odbyło się III spotkanie Naturowej Grupy Roboczej.

Przedstawiciel Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie zaprezentował założenia projektu Planów Zzadań Ochronnych, a także omówił uwagi zgłoszone do ww. projektu i odpowiedzi udzielone przez RDOŚ. Szczególnie interesującą była kwestia treści zgłoszonych uwag i dalszych działań RDOŚ - uwzględnienie uwag lub uzasadnienie ich nieuwzględnienia.

W dalszej części spotkania miało miejsce wystąpienie eksperta przyrodniczego na temat gatunków chronionych, uwzględnionych w projekcie PZO dla obszaru Natura 2000, wraz z omówieniem zagrożeń i zalecanych sposobów działań ochronnych.

Poruszono także kwestię wizyty studyjnej i jej planowany przebieg.

IV NGR

26 stycznia 2015 r. odbyło się przedostatnie spotkanie NGR, bezpośrednio poprzedzające wizytę studyjną do Holandii. Spotkanie odbyło się, podobnie jak II spotkanie NGR, w miejscowości Kazimierz Dolny. Zgromadziło licznych przedstawicieli różnych grup interesu: instytucji zajmujących się zarządzaniem gospodarką i stosunkami wodnymi, instytucji zajmujących się ochroną przyrody, organizacji pozarządowych, mieszkańców.

Spotkanie zostało poświęcone poszukiwaniu rozwiązań wokół zdefiniowanej dla obszaru Natura 2000 osi konfliktów.

Następnie członkowie NGR w podgrupach pracowali nad definiowaniem zagadnień będących podstawą wspólnych planów działań.

Zagadnienia zostały pogrupowane wokół następujących tematów:

- Działania systemowe/Strategiczna współpraca
- Rozwiązania techniczne
- Poszerzanie stanu wiedzy
- Edukacja
- Dialog i informowanie.

W dalszej części spotkania NGR w podzespołach pracowała nad rozwinięciem ww. zagadnień, w celu wypracowania pomysłów na wspólne działania na obszarze Natura 2000.

V NGR

Ostatnie spotkanie NGR miało miejsce w Wilkowie 11 lutego 2015 r. Pierwsza jego część poświęcona była podsumowaniu i omówieniu dalszego funkcjonowania NGR. Uczestnicy zgodnie doszli do wniosku, że spotkania NGR powinny być kontynuowane, organizowane i prowadzone przez neutralnych moderatorów. Po dyskusji odbyła się wizyta terenowa w miejscu, gdzie w 2010 r. w czasie powodzi wały przeciwpowodziowe zostały przerwane. Grupa miała okazję dowiedzieć się bezpośrednio od osób dowodzących akcją ratunkową o problemach związanych z brakiem właściwego współdziałania instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo przeciwpowodziowe.

Wizyta studyjna

W dniach 2 - 6 lutego 2015 r. odbyła się wizyta studyjna NGR dla obszaru Natura 2000 Przełom Wisły w Małopolsce/Małopolski Przełom Wisły w Deventer (Holandia).

W czasie wizyty zapoznano się z doświadczeniami strony holenderskiej związanymi z rządowym programem „Przełom dla rzeki” - „Room for the River”. Na spotkaniach organizowanych w ramach wizyty studyjnej obecni byli zarówno przedstawiciele zarządzający rządowym programem jak i przedstawiciele organizacji pozarządowych oraz rolnicy prowadzący działalność na terenie obszarów Natura 2000. Celem ww. programu jest zarządzanie holenderskim systemem hydrologicznym w sposób umożliwiający jak najbardziej skuteczną ochronę przed powodzią poprzez „oddanie” rzece odpowiedniej przestrzeni, przy jednoczesnym uwzględnianiu wartości ekologicznych i środowiskowych.

Uczestnicy wizyty mieli okazję spotkać się z:

- Panem Hermanem van Arsen, właścicielem gospodarstwa, które zostało przeniesione o kilkaset metrów, przez wzgląd na realizację programu,
- Panem Pietera Less, przedstawicielem spółki wodnej Waterschap Groot Salland,
- Panem Wim van Vilsteren, koordynatorem programu „Room for the River” w Deventer,
- Panią Annette Harberink, właścicielką rancza Keizersrande.

Uczestnicy wizyty poznali od strony praktycznej realizację programu „Przełom dla rzeki” oraz model konsultacji społecznych stosowanych w Holandii w przypadku przedsięwzięć podejmowanych w ramach programu. Przy okazji każdej prezentacji, a także wizyt terenowych, szczególnie podkreślano istotę uczestnictwa społeczności lokalnych na każdym etapie wprowadzania zmian w przestrzeni i w środowisku. Holendrzy uważają, że jest to podstawa sukcesu proponowanych zmian. Podano przykład 5-cio letnich konsultacji z właścicielami gospodarstw, które miały być przeniesione w inne, odległe o kilkaset metrów miejsce.

W trakcie pobytu w Holandii odbyły się trzy spotkania Naturowej Grupy Roboczej, które miały charakter warsztatowy. Uczestnicy zastanawiali się nad holenderskimi doświadczeniami, dyskutowali o proponowanych rozwiązaniach, które można by przenieść do Polski, a także o osobistych odczuciach z wizyty studyjnej.